

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський державний педагогічний університет
імені Володимира Винниченка

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State Pedagogical University

ISSN 2522-4743

***Матеріали VI Інтернет-конференції
«ІНОЗЕМНА МОВА У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ
СПЕЦІАЛІСТІВ: ПРОБЛЕМИ ТА СТРАТЕГІЇ»***

***Sixth Internet Conference Proceedings
"FOREIGN LANGUAGE IN PROFESSIONAL
TRAINING OF SPECIALISTS: ISSUES AND
STRATEGIES"***

***збірник тез доповідей
[Електронний ресурс]
ONLINE BOOK OF ABSTRACTS***

***21 лютого 2022
February 21, 2022***

**Кропивницький – 2022
Kropyvnytskyi – 2022**

ISSN 2522-4743

ББК 81.2(3)

i – 67

УДК 4И

Збірник тез доповідей [Електронний ресурс] VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Іноземна мова у професійній підготовці спеціалістів: проблеми та стратегії». – Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2022. – 423 с.

Online Book of abstracts of the sixth International scientific and practical Internet conference “Foreing language in professional training of specialists: issues and strategies”. – Kropyvnytskyi: EPC of Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State Pedagogical University, 2022. – 423 p.

*Друкується за рішенням вченої ради
Центральноукраїнського державного
педагогічного університету імені Володимира Винниченка
(протокол № 11 від 09 березня 2022 року)*

РЕДКОЛЕГІЯ:

Світлана Іванівна ШАНДРУК, доктор наук, професор (Кропивницький, Україна);

Ліна Леонідівна СМІРНОВА, доктор філософії, доцент (Кропивницький, Україна);

Prof. Dr. Eda USTUNEL (Mugla, Turkey);

PaedDr. Eva SMETANOVÁ (Zilina, Slovakia);

Dr. Magda AJTAY-HORVÁTH (Nyíregyháza, Hungary).

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Світлана Іванівна ШАНДРУК, доктор наук, професор (Кропивницький, Україна);

Ліна Леонідівна СМІРНОВА, доктор філософії, доцент (Кропивницький, Україна);

Олена Іванівна МОСКАЛЕНКО, доктор педагогічних наук, професор (Київ, Україна);

Еда УСТЮНЕЛЬ, доктор наук, професор (Mugla, Turkey);

Олена ГУНДАРЕНКО, доктор філософії (Zilina, Slovakia);

Єва СМЕТАНОВА, доктор філософії, професор (Zilina, Slovakia);

Жаміля Махсудовна БАКІРОВА, магістр пед.н., ст. викл. (Аркалик, Казахстан);

Єва ЛЕЛАКОВА, доктор філософії (Zilina, Slovakia);

Магда АДЖТАЙ-ХОРВАТ, доктор наук, професор (Nyíregyháza, Hungary).

***Оргкомітет не несе відповідальності за зміст науковий праць та
достовірність наведених фактологічних
та статистичних даних.***

ЗМІСТ

SECTION 1. CRITICAL ISSUES OF CONTEMPORARY PHILOLOGY. LITERATURE AND CULTURAL STUDIES

Алла ПАЛАДЬЄВА, Анастасія ШИЛЮК. КОНТЕКСТУАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ПАЛІТРИ ТАКТИК ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ОСОБИСТІСНИХ ХИТРОЦІВ У ДИСКУРСІ ПЕРЕМОВИН.....	13
Алла ПАЛАДЬЄВА, Дмитро ПАЛАМАРЧУК. КОМУНІКАТИВНІ ПАРАМЕТРИ ТЕКСТІВ КОНТРАКТІВ.....	15
Тетяна МАРЧЕНКО. НАЗВИ ГОРОДИНИ У РОМАНІ НАТАЛКИ СНЯДАНКО «ГЕРБАРИЙ КОХАНЦІВ».....	18
Геннадий ПРОКОФЬЕВ. КОМУНІКАТИВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ИРОНИИ.....	20
Оксана ЗОСІМОВА, Юлія ЛИСЯНСЬКА. ВІДТВОРЕННЯ ЕМОЦІЙНО ЗАБАРВЛЕНОЇ ЛЕКСИКИ В АНГЛОМОВНОМУ ПЕРЕКЛАДІ ПОВІСТІ МАРКА ВОВЧКА «ІНСТИТУТКА».....	22
Микола БОРОДАНЬ. СУБ'ЄКТИ «ТОЧКИ ЗОРУ» У ФРАНЦУЗЬКОМУ НАРАТИВНОМУ ТЕКСТІ.....	24
Микола БОРОДАНЬ. РЕТРОСПЕКТИВНА «ТОЧКА ЗОРУ» У ФРАНЦУЗЬКОМУ НАРАТИВНОМУ ТЕКСТІ.....	27
Вікторія ЩЕРБАКОВА. СПЕЦИФІЧНІ ОЗНАКИ КОМПОНЕНТА «НАЦІЯ» У ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ ФРАНЦІЇ.....	29
Вікторія ЩЕРБАКОВА. КОМПОНЕНТ «ЛЮДИНА, СІМ'Я, СУСПІЛЬСТВО» КОНЦЕПТУ «PATRIE» У ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ КАНАДИ.....	31
Eva LELÁKOVÁ. CAMBRIDGE CORPUS OF ACADEMIC ENGLISH AS A SOURCE OF LINGUISTIC STUDIES.....	33
Oksana LEVCHENKO. FEATURES OF DISTANCE LEARNING IN CONDITIONS OF THE COVID-19 PANDEMIC.....	35
Оксана СТАРИК. ВИКОРИСТАННЯ ПРОЄКТНОГО НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	37
Алла КАЧАН, Алла ПАЛАДЬЄВА. ПОНЯТТЯ, СУТНІСТЬ ТА ТИПОЛОГІЯ МОВЛЕННЄВИХ СТРАТЕГІЙ І ТАКТИК.....	38
Ірина БІЛЕЦЬКА. ФУНКЦІОНУВАННЯ ОСОБИСТОГО ІМЕНІ В КОНТЕКСТІ ЛИСТУВАННЯ: НА МАТЕРІАЛІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	41
Olena HUNDARENKO, Daniel POLAČEK. LANGUAGE PECULIARITIES OF INSPIRATIONAL SPEECHES DURING COVID-19 PANDEMIC.....	43
Ботагоз ТУРГУМБЕКОВА. ЛИНГВОКУЛЬТУРОЛОГИЧЕСКИЙ МЕТОД ОБУЧЕНИЯ ЯЗЫКАМ.....	45
Тетяна КУЗЬМЕНКО. ВІКОВЕ РОЗМЕЖУВАННЯ СУЧАСНОГО НІМЕЦЬКОГО ТА УКРАЇНСЬКОГО ЛЕКСИКОНУ.....	48
Юлія ЗАГРЕБНЮК. ВИКОРИСТАННЯ СЛЕНГУ СЕРЕД СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ВИЩИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ.....	50

Анастасія ГАНЧУК. ОМОНІМІЧНИЙ ЗАЙМЕННИК «IL» У БЕЗОСОБОВИХ КОНСТРУКЦІЯХ СУЧАСНОЇ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ.....	52
Анастасія ГАНЧУК. ЯВИЩЕ СИНТАКСИЧНОЇ ОМОНІМІЇ В СУЧАСНІЙ ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ	54
Юлія ГРЕЧАНЮК. СЛОВОСКЛАДАННЯ ЯК СПОСІБ ФОРМУВАННЯ ФРАНЦУЗЬКИХ ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКИХ НЕОЛОГІЗМІВ У РОМАНАХ САН- АНТОНІО.....	56
Юлія ГРЕЧАНЮК. ПОНЯТТЯ «НЕОЛОГІЗМ» І ЙОГО ТИПОЛОГІЯ	58
Тетяна МОРОЗ. АСИМЕТРІЯ ЯК ФІЛОСОФСЬКА ПРОБЛЕМА	61
Таміла ФІЛІППОВИЧ. ОСОБЛИВОСТІ ІСПАНОМОВНОГО ГАЗЕТНО- ПУБЛІЦИСТИЧНОГО ДИСКУРСУ.....	64
Ігор ГУРСЬКИЙ. ПІДХОДИ ДО ТРАКТУВАННЯ ТЕРМІНУ «ТУРИСТИЧНИЙ ПУТІВНИК» У ПАРАДИГМІ СУЧАСНИХ ЛІНГВІСТИЧНИХ ПОШУКІВ.....	66
Тетяна КІБАЛЬНИКОВА. ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНЕ ПОЛЕ «SCHOOL» У НАВЧАЛЬНИХ ТЕКСТАХ ПІДРУЧНИКІВ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: ЛІНГВОКУЛЬТУРНИЙ АСПЕКТ	69
Гулжан АЙДАРОВА. АРХАІЗМИ В КАЗАХСКИХ ПОСЛОВИЦАХ И ПОГОВОРКАХ	71
Олена ПЕТРЕНКО. ЕЛЕМЕНТИ ЦИКЛІЧНОГО ЧАСУ У ФОЛЬКЛОРНО-МОВНІЙ КАРТИНІ NURSERY RHYMES.....	74
Крістіна САВИЦЬКА. КОГНІТИВНО-МАТРИЧНИЙ АНАЛІЗ ДОМЕНУ КІЛЬКОСТІ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	77
Юлія ТАРАНЕНКО. СИМВОЛІЗАЦІЯ АНГЛОМОВНИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ	79
Ольга КОЗІЙ. ЗАСОБИ ЕКСПРЕСИВНОГО СИНТАКСИСУ У МАЛІЙ ПРОЗІ У. ФОЛКНЕРА	82
Алла ПАЛАДЬЄВА, Валентина САВКА. ПОНЯТТЯ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА МОВЛЕННЄВОГО ЖАНРУ «ВЕБ-БРАУЗЕР».....	84
Алла ПАЛАДЬЄВА, Ірина НАЗАРЧУК. ПОНЯТТЯ «КАЛАМБУР»: ОГЛЯД РІЗНИХ ПІДХОДІВ	87
Алла ПАЛАДЬЄВА, Олександра ЗВІРЯКА. ПОНЯТТЯ «КОМУНІКАТИВНИЙ ЕТИКЕТ». НЕВЕРБАЛЬНІ ЗАСОБИ КОМУНІКАТИВНОГО ЕТИКЕТУ.....	89
Ірина ПЯНКОВСЬКА. МЕДІАТЕКСТ ЯК ОБ'ЄКТ ЕКОЛІНГВІСТИЧНОГО АНАЛІЗУ (НА МАТЕРІАЛІ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ).....	91
Марія ВОЙЧЕНКО. ПРЕЦЕДЕНТНІСТЬ АНТРОПОНІМІВ У СКЛАДІ АНГЛІЙСЬКИХ ІДІОМ.....	93
Алина СИРАЗИЕВА. ХУДОЖЕСТВЕННАЯ ЛИТЕРАТУРА В НРАВСТВЕННОМ И ЭСТЕТИЧЕСКОМ ВОСПИТАНИИ ЧЕЛОВЕКА.....	95
Алина СИРАЗИЕВА. ПОСТИЖЕНИЕ ХУДОЖЕСТВЕННОЙ ЛИТЕРАТУРЫ ЧЕРЕЗ ЧТЕНИЕ И АНАЛИЗ ТЕКСТА.....	98
Людмила ВЕРЕМІЮК, Анастасія ТКАЧЕНКО. ЛЕКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НОВОЗЕЛАНДСЬКОГО ВАРІАНТУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НА ПРИКЛАДІ ІМЕННИКІВ.....	101
Людмила ВЕРЕМІЮК, Юлія ТИМОЩУК. ІСТОРІЯ ФОРМУВАННЯ АВСТРАЛІЙСЬКОГО ВАРІАНТУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	103
Vožena PETRÁŠOVÁ, Veronika KRIŽOVÁ. PHONETIC ICONICITY IN LITERATURE	105

матеріалу більше інформаційної значимості, ніж тому, який знаходиться в матричному реченні. Можна сказати, що синтаксис У. Фолкнера має так званий «стереофонічний» характер: кожне речення, як матричне, так і вставлене звучать окремо, і в той же час вони зливаються в єдине ціле. Говорячи про зв'язність, неможливо не згадати про нахили У. Фолкнера як письменника нехтувати правилами побудови основної синтаксичної одиниці. Предикативні парантетичні внесення дуже часто «вклинюються» таким чином, що обов'язкові синтагматичні зв'язки між конститuantами матричного речення опиняються розірваними. В цьому плані наші спостереження співвідносяться з результатами дослідження Л. І. Сердюкової [7: 17].

Яскравим прикладом актуалізованої функції є наступний уривок: «*The camp – the clearing the house, the barn and its tiny lot with which Major de Spain in his turn had scratched punily and evanescently at the wilderness – faded in the dusk, back into the immemorial darkness of the wood*» [8: 210].

Інформація, яку передає предикативне парантетичне внесення, сприяє актуалізації ідейного змісту матричного речення.

Таким чином, багато порушень граматичних та логічних норм, які мають місце при використанні предикативних парантетичних внесень, пояснюються прагматичною установкою У. Фолкнера створити художній аналог усного розмовного мовлення. Цим пояснюється той факт, що сама структура предикативних парантетичних внесень стає прагматично значимою.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Гальперин И.Р. Текст как объект лингвистического исследования. М: Наука, 1981.
2. Зарубина Н.Д. К вопросу о лингвистике единиц текста // Синтаксис текста. М.: Наука, 1979. С. 103 – 112.
3. Киселева Л.А. Вопросы теорий речевого воздействия. Л.: ЛГУ. 1978.
4. Николаева Т.М. Лингвистика текста. Современное состояние и перспективы // Новое в зарубежной лингвистике. М.: Прогресс, 1978. Вып. 8. С5 – 39.
5. Плеханов Т.Ф. Лингвостилистическая характеристика авторских отступлений в английской художественной прозе: Автореф. дис. канд. филол. наук. М., 1972. – 22с.
6. Ризель Э.Г. Смысловые и стилистические функции парантетической связи // Филологические науки. 1962. №4. С.80 – 88.
7. Сердюкова Л.И. Некоторые особенности синтаксиса предложения романов У.Фолкнера: Автореф. дис. канд. филол. наук. М., 1973. 32с.
8. The Portable Faulkner, revised and expanded, ed. by Malcolm Cowley / W. Faulkner. New York. 1977. 768 p.

ПОНЯТТЯ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА МОВЛЕННЕВОГО ЖАНРУ «ВЕБ-БРАУЗЕР»

Алла ПАЛАДЬЄВА, Валентина САВКА (Умань, Україна)

Поява категорії жанрового мислення в лінгвістиці є однією із суттєвих її змін наприкінці ХХ століття. Лінгвістичне жанрове мислення характеризується здатністю бачити всі параметри моделі мовленнєвого жанру як із погляду теоретичного осмислення, і практичної реалізації. Поняття моделі є ключовим у сучасному жанрознавстві та дозволяє отримати уявлення про мовленнєвий жанр.

Засновником сучасної теорії мовленнєвих жанрів вважається М. Бахтін, який ще у 50-х р. ХХ ст. у своїй праці «Проблема мовленнєвих жанрів» ототожнює останні з висловленнями. Методологічно важливим є те, що вже в його працях

мовленнєві жанри мають чітко виражену функційно-комунікативну перспективу. За М. Бахтіним, людське мовлення у типових ситуаціях втілюється у певні готові форми мовленнєвих жанрів, «які дані нам, як рідна мова» [1, с. 45].

За підрахунками Т. Шмельової, М. Бахтін у своїх працях називає близько 30 мовленнєвих жанрів, зокрема, таких, як бесіда (салонна, застільна, інтимно-дружня, інтимно-сімейна), лайка, побутове оповідання, військова команда, заперечення, висловлення захоплення, схвалення, ділові документи, щоденник, відповідь, лист, прислів'я, побажання, привітання, осуд, похвала, поздоровлення, наказ, протокол, прощання, публіцистичний виступ, промова, роман, згода, співчуття, жарт, науковий трактат, інтимні жарти, питання [2, с. 78].

У теорії мовленнєвої комунікації і, зокрема, в дискурсології пропонують і декілька термінологічних позначень мовленнєвого жанру. Проаналізуємо деякі з них.

На думку М. Бахтіна, мовленнєвий жанр – це стійка форма висловлення, вироблена кожною сферою використання мови, що характеризується певним змістом, стилем як відбором словникових, фразеологічних і граматичних засобів, і передусім – композиційною побудовою [4, с. 145].

А. Вежицька вважає, що мовленнєвий жанр є кодифікованою формою дії [3, с. 101]. Вона вказує на зв'язок жанрів із культурою та зазначає, що в кожній мові є своя класифікація мовленнєвих жанрів, оскільки мова є відображенням культури (у широкому значенні цього слова) народу [3, с. 80].

На думку О. Селіваної, мовленнєвий жанр – це одиниця мовлення як системно організованої мови, дискурсивний інваріант, зразок ідеальної природи, що характеризується певним тематичним змістом, композиційною структурою, відбором фонетичних, лексико-фразеологічних, граматичних, стилістичних засобів й інтенційно-прагматичними особливостями [4, с. 245].

Ф. Бацевич розглядає мовленнєвий жанр як тематично, композиційно й стилістично усталені типи повідомлень – носіїв мовленнєвих актів, об'єднаних метою спілкування, задумом мовця з урахуванням особистості адресата, контексту і ситуації спілкування [2, с. 201].

Ми підтримуємо концепції М. Бахтіна і розглядаємо мовленнєвий жанр як повторювані, тобто відтворювані у мовних ситуаціях тематичні, композиційні та стилістичні типи висловлювань.

Ми вважаємо, що мовленнєвий жанр «веб-браузер» є комп'ютерно-опосередкований інструктивний текст, у рамках якого користувачам повідомляється інформація, необхідна для роботи з цим програмним забезпеченням із метою отримання доступу до інформаційних ресурсів Інтернету.

Формування мовного жанру, згідно з М. Бахтіним, відбувається наступним чином: спочатку з'являється задум, який обумовлює висловлювання, його обсяг та межі. Далі задум, будучи суб'єктивною характеристикою висловлювання, визначає вибір предмета мови, об'єктивну характеристику висловлювання [1, с. 256-257].

Висловлювання, на думку М. Бахтіна є основною одиницею спілкування та має такі характеристики: цілеспрямованість, цілісність та завершеність, зміна мовних суб'єктів (що говорять), смислова повноцінність, відтворюваність [Там само, с. 247-254].

Виходячи з цих положень, розглянемо, як ці характеристики висловлювання виявляються у реалізації мовного жанру «веб-браузер». При реалізації цього

мовного жанру необхідна користувачеві інформація передається у вигляді сигналів та повідомлень. Повідомлення є висловлюваннями або текстами. Текст англomовного веб-браузера є частиною комп'ютерно-опосередкованої комунікації, що безпосередньо спостерігається і відображається в елементах інтерфейсу веб-браузера, повідомленнях про помилки і файли вбудованої в веб-браузер довідкової системи.

При побудові висловлювання ініціатори комунікації за допомогою веб-браузера орієнтуються на мовний задум, взаємопов'язаний із ситуацією мовної взаємодії, учасниками комунікації (користувачами) та попередніми висловлюваннями. Учасники комунікації (розробники та користувачі), що орієнтуються у ситуації мовленнєвої взаємодії та у попередніх висловлюваннях, розуміють мовленнєвий задум, намір ініціаторів комунікації і сприймають висловлювання як ціле і завершене.

Третя характеристика висловлювання (зміна мовних суб'єктів), що виділяється М. Бахтіним визначає його межі. Ця характеристика в процесі комунікації за допомогою веб-браузера може виявлятися в інтерактивній взаємодії користувачів та розробників. Інтерактивність виявляється у можливості людини впливати на зміст і уявлення комп'ютерної програми чи електронного ресурсу. Крім того, користувач може висловлювати свою думку та отримувати зворотний зв'язок від іншого учасника спілкування.

Наступна характеристика висловлювання (сміслова завершеність) виявляється у можливості відповісти на нього та визначається сприйняттям, розумінням та можливими діями користувача, що диктуються отриманою інформацією.

Відтворюваність виявляється у наявності у розробників готових висловлювань, які використовуються при створенні текстових елементів інтерфейсу користувача, текстів довідкової системи та технічної документації на веб-браузер.

Результати проведеного дослідження свідчать про те, що мовленнєвий жанр «веб-браузер» має певні характеристики, а саме: цілеспрямованість, цілісність та завершеність, зміна мовних суб'єктів (що говорять), сміслова повноцінність, відтворюваність.

У теорії мовленнєвої комунікації пропонують декілька термінологічних позначень мовленнєвого жанру. Саме тому мовленнєвий жанр визначають як тематично і композиційно оформлену одиницю мовлення, що характеризується певним змістом та інтенційно-прагматичними особливостями

Перспективним вважаємо подальше ґрунтовне дослідження мовленнєвого жанру «веб-браузер» в аспекті мовних засобів, що використовуються авторами, а також використання результатів дослідження в навчально- науковій діяльності.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бахтин М.М. Эстетика словесного творчества. М.: Искусство, 1986. 444 с.
2. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики : Підручник . К. : Видавничий центр «Академія», 2004. 344 с.
3. Вежбицка А. Речевые жанры. *Жанры речи*. Саратов: Издательство Саратовского университета, 1997. Вып. 1. С. 99-112.
4. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика : термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля. К., 2006. 712 с.